

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa D. O.
przeciwko [...] Funduszowi [...] Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 16 stycznia 2020 r., sygn. akt I ACa [...]

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od D. O. na rzecz [...] Funduszu [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 1000 (jeden tysiąc) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3. przyznaje adwokatowi Z. B. i nakazuje wypłacić mu ze środków Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu D. O. w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powódka D. O. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), oddalającego apelację skarżącej od wyroku Sądu Okręgowego w G.

oddalającego powództwo o zapłatę w sprawie przeciwko P. sp. z o.o. z siedzibą w G..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości orzecznictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. instytucja przysądu. Stosownie do ww. przepisów Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o czym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na jej oczywistą zasadność. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywista wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi występować w ramach podstaw skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01).

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca wskazała, że oczywista zasadność skargi wynika z błędnego nieprzeprowadzenia przez Sąd Apelacyjny dowodów z opinii biegłych z zakresu: psychologii, psychiatrii, neurologii, ortopedii, dermatologii, laryngologii, ginekologii,

urologii i onkologii. Dostrzegane przez powódkę uchybienie procesowe wiązane było z zarzutem naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. Już sposób skonstruowania postawionych w skardze kasacyjnej zarzutów naruszenia przepisów postępowania wyklucza przyjęcie, że złożony w sprawie środek zaskarżenia mógł zostać uznany za oczywiście zasadny. W ramach podstaw skargi skarżąca powołała bowiem, oprócz art. 378 k.p.c., niemającego związku z postępowaniem dowodowym, wyłącznie przepisy regulujące postępowanie przed sądem pierwszej instancji. Tymczasem Sąd Apelacyjny nie mógł naruszyć art. 278 § 1 k.p.c., gdyż samoistne stosowanie tego unormowania w postępowaniu wywołanym apelacją jest niemożliwe.

Niezależnie od powyższych, formalnych przyczyn wykluczających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., wypada wskazać, że także w razie wzięcia pod uwagę istoty argumentacji przedstawionej przez skarżącą, nie sposób podzielić tezy powódki o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. W uzasadnieniu, o którym mowa w art. 398⁴ § 2 *in fine* k.p.c., nie odniesiono się bowiem w ogóle do rzeczywistej przyczyny, która spowodowała nieprzeprowadzenie wnioskowanych przez powódkę dowodów.

Z motywów zaskarżonego orzeczenia jasno wynika, że skarżąca nie wykazała, by pozwana naruszyła dobra osobiste powódki. Tymczasem ustalenie stopnia uszczerbku na zdrowiu powódki, dokonane na podstawie dowodów z opinii ww. biegłych, byłoby celowe jedynie w razie uprzedniego stwierdzenia, że pozwana dopuściła się naruszenia dóbr osobistych D. O. Dopiero bowiem w sytuacji wystąpienia podstaw odpowiedzialności pozwanej z tego tytułu konieczne stałoby się ustalenie rozmiaru odczutej przez skarżącą krzywdy, związanej z uszczerbkiem na zdrowiu, doznany rzekomo wskutek zachowania pozwanej. Rzecz zatem nie w sugerowanym przez skarżącą pominięciu przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.), lecz w bezprzedmiotowości prowadzenia postępowania dowodowego na okoliczności, co do których potrzeba czynienia ustaleń mogłaby pojawić się sekwencyjnie dopiero po uprzednim stwierdzeniu, że pozwana dopuściła się naruszenia dóbr osobistych powódki i za ten czyn ponosi względem powódki odpowiedzialność odszkodowawczą.

Z zaskarżonego wyroku wynika natomiast, że wskazywane przez skarżącą zachowania pozwanej były legalne, gdyż podejmowane czynności zmierzały do wykonania uzyskanego wcześniej, prawomocnego tytułu wykonawczego i nie przekraczały dopuszczalnych prawem działań wierzyciela ukierunkowanych na uzyskanie należnego mu świadczenia. Argumentacji wspierającej skargę kasacyjną nie nakierowano natomiast na podważenie tego stanowiska, będącego podstawą rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd drugiej instancji. Z argumentacji przedstawionej przez skarżącą nie sposób wysnuć wniosku, że ustalenia faktyczne związane z licznymi opiniami biegłych mogłyby być relewantne dla oceny ww. kwestii. W konsekwencji nawet ewentualna prawdziwość wszystkich twierdzeń o doznanym uszczerbku na zdrowiu, które miały być wykazane wnioskowanymi dowodami, nie mogłaby świadczyć o zasadności, a tym bardziej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Jedynie na marginesie wypada zauważyć, że, z perspektywy oceny oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, taka sama musiałaby być ocena celowości przeprowadzenia pozostałych dowodów wskazanych w skardze kasacyjnej powódki. Jak podniesiono w motywach zaskarżonego wyroku, w prowadzonym obecnie postępowaniu nie było dopuszczalne badanie okoliczności związanych z ważnością umowy poręczenia zawartej między mężem powódki a pozwanym, zabezpieczonej wystawionym przez jej męża wekslem własnym *in blanco*, który został poręczony przez powódkę. Jeśli zatem, jak wskazał Sąd drugiej instancji, występowały jakiegokolwiek okoliczności pozwalające zakwestionować istnienie lub ważność zobowiązania stanowiącego podstawę wydania nakazu zapłaty, który następnie stanowił podstawę egzekucji prowadzonej przeciwko powódce i jej nieżyjącemu obecnie mężowi, to należało je przedstawić w postępowaniu dotyczącym wydania nakazu zapłaty, gdyż w niniejszej sprawie, zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c., fakt wydania powyższego nakazu nie może być podważany, jak również nie mogą być kwestionowane okoliczności dotyczące zobowiązania, na podstawie którego został on wydany.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone

w art. 398⁹ § 1 pkt k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

O kosztach orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265). Z uwagi na sytuację powódki, związaną z wysokością uzyskiwanych przez nią dochodów, za uzasadnione uznano zastosowanie art. 102 k.p.c. W konsekwencji skarżącą, jako stronę przegrywającą spór, obciążono jedynie częściowo kosztami zastępstwa procesowego pozwanej. O kosztach pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu rozstrzygnięto na podstawie § 8 pkt 7 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 18).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.